

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO
SLUŽBA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 85 41
F: 01 478 87 57
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

Direktorjem občinskih uprav oziroma tajnikom občin

Številka: 037-51/2016-1

Datum: 17. 11. 2016

Zadeva: Transparentnost osnovnih aktov občin in občinskih proračunov ter njihova objava na svetovnem spletu

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15; v nadaljevanju: ZDIJZ) v 10. členu določa obveznost organov oblasti o posredovanju informacij javnega značaja na svetovni splet. Ministrstvo za javno upravo, Služba za lokalno samoupravo v okviru izvajanja strokovne pomoči od leta 2013 dalje sistematično opravlja strokovni nadzor občin. Pri tem opravlja preglede splošnih občinskih aktov in izvaja delovne svetovalne razgovore s predstavniki občinskih organov in občinskih uprav.

Služba za lokalno samoupravo ob strokovnem nadzoru pregleda tudi spletno stran občine in opozori tudi na ugotovljene pomanjkljivosti in nejasnosti posameznih spletnih strani. Skupne ugotovitve, ki se nanašajo na pomanjkljivo objavo določenih vsebin na svetovnem spletu, se nanašajo predvsem na objavo splošnih aktov občine in občinskega proračuna. Pri tem ugotavljamo, da imajo občine na svojih spletnih straneh pogosto navedene vsebine sicer objavljene, vendar so praviloma težko dostopne ali skrite znotraj drugih vsebin. Zato jih je mogoče najti le z vztrajnim iskanjem, včasih tudi po naključju. Splošni akti občin so objavljeni zelo različno, statut in poslovnik občinskega sveta pri rubriki občinski svet, poslovnik nadzornega odbora pri rubriki nadzorni odbor, Odlok o organizaciji občinske uprave pri rubriki občinska uprava in podobno. Proračuni slovenskih občin so pogosto objavljeni med gradivi za sejo občinskega sveta, na kateri je bil akt obravnavan. Prav tako je pogosta preusmeritev preko povezave, ki ni vedno ažurna in pregledna, zato so splošni akti in proračuni občin, kot taki širšemu krogu bralstva težko dostopni.

Statut občine je osnovni splošni akt občine, ki določa organiziranje in delovanje občine, izvajanje njenih nalog, kar v smislu delovanja občinskega sveta še bolj jasno opredeljuje poslovnik občinskega sveta. Poslovnik nadzornega odbora občine določa organizacijo in delo najvišjega organa nadzora javne porabe v občini. Odlok o organizaciji občinske uprave občine govori o organizaciji, delu in pristojnostih občinske uprave. Pravilnik o plačah občinskih funkcionarjev in nagradah članov delovnih teles občinskega sveta občine pa opredeljuje osnove za plačilo sredstev.

Občinski proračun je osrednji vsako letni politični dokument občine, ki določa kratkoročne in srednjeročne razvojne prioritete občine. Je najpomembnejši programski akt občine, njegova vsebina se neposredno ali posredno nanaša na prav vse prebivalce. Gre za neke vrste pogodbo med občino in prebivalci, iz katere so razvidne storitve, ki jih občina in njeni izvajalci opravljajo za prebivalce. Javna objava občinskega proračuna sodi med stebre sodobne javne uprave, saj zagotavlja transparentnost in odprtost lokalne oblasti, njeno odgovornost ter strateški pristop k načrtovanju prihodnosti občine. Zato mora biti v skladu z načelom transparentnosti in v skladu z že omenjenim ZDIJZ občinski proračun prebivalcem enostavno dostopen. Nekatere mednarodne organizacije ocenjujejo javne oblasti prav na podlagi enostavne javne dostopnosti njihovih proračunskih dokumentov. Eno temeljnih načel sodobne

proračunske politike je odprtost, transparentnost in enostavna dostopnost proračunskih dokumentov¹. Pri tem se nam zdi pomembno opozoriti tudi na vsebino priporočila OECD iz leta 2002 glede t.i. proračuna za širšo javnost², ki naj bi promoviral poenostavljeno razlago proračuna.

Predlagamo objavo osnovnih splošnih aktov občine na vstopni spletni strani občine v posebni rubriki »Splošni akti občine«. Rubrika s podrubrikami naj vsebuje naslednje sestavine:

SPLOŠNI AKTI OBČINE

OSNOVNI AKTI

- Statut občine.
- Poslovnik Občinskega sveta občine.
- Poslovnik Nadzornega odbora občine.
- Odlok o organizaciji občinske uprave občine.
- Pravilnik o plačah občinskih funkcionarjev in nagradah članov delovnih teles občinskega sveta občine.

PRORAČUN OBČINE

- Zaključni račun proračuna občine za preteklo leto.
- Predlog proračuna občine za prihodnje leto.
- Veljavni proračun občine in vse njegove spremembe za tekoče leto.
- Polletno poročilo o izvrševanju proračuna.
- Proračun za občane (poenostavljena različica proračuna, razumljiva tudi laikom).

DRUGI AKTI

Glede na to, da ima že kar nekaj občin, v katerih smo opravili strokovni nadzor, na svojih spletnih straneh oblikovano posebno rubriko za splošne akte občine in proračun občine z deloma ali v celoti navedeno vsebino, MJU navedeno poenoteno rešitev promovira v vseh slovenskih občinah, kar bo omogočilo večjo transparentnost delovanja občine in boljše sodelovanje z občani.

Pripravil:
Dr. Franci Žohar
Sekretar

Dr. Roman Lavtar
vodja službe

1. Spis, tu
2. Naslovu

¹ Recommendation of the council on budgetary governance, Public Governance and Territorial Development Directorate, OECD, February 2015

² OECD Best Practices for Budget Transparency, OECD, 2002